

Sixten Korkman
ETLA

Talousneuvosto 14.12.2011

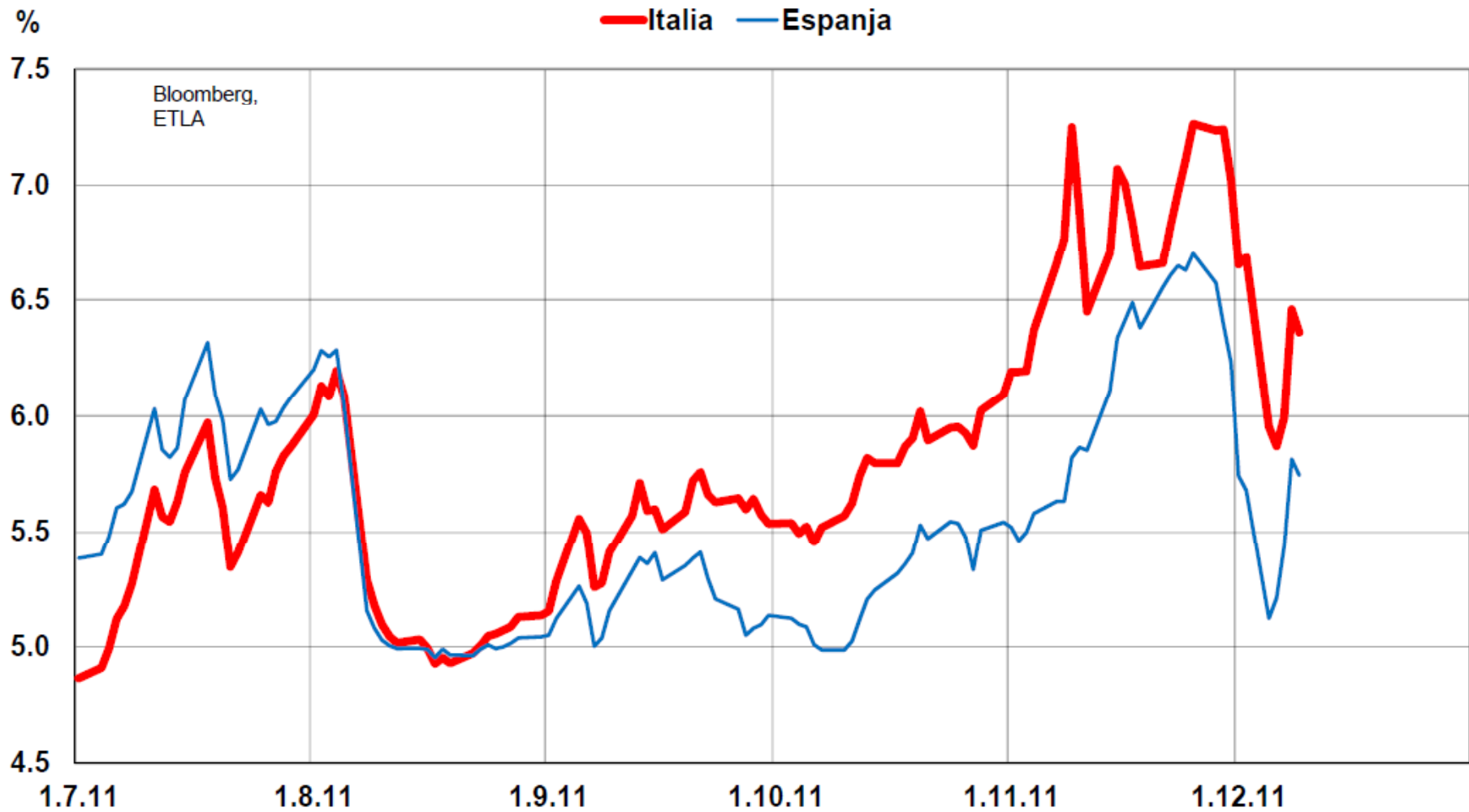
Euroopan talouskriisi ja Suomi

1. Mihin suuntaan EMU on kehittymässä?
2. Onko euroalue ajautumassa umpikujaan?
3. Suomen tuottavuuskuoppa
4. Suomen talouspolitiikan valinnat

Mihin suuntaan EMU on kehittymässä?

- *Budjetti- ja talouskurin vahvistaminen*
 - lisää sääntöjä & menettelyjä, tiukempia
 - tuleeko toimimaan?
- *EVM*
 - sijoittajavastuu
 - yksimielisyysvaatimus
- *Yhteisötason rooli pankkitoiminnassa*
 - pankkien ja valtioiden napanuora
 - yhteisötason säätely, valvonta, vakuutus, kriisihallinta

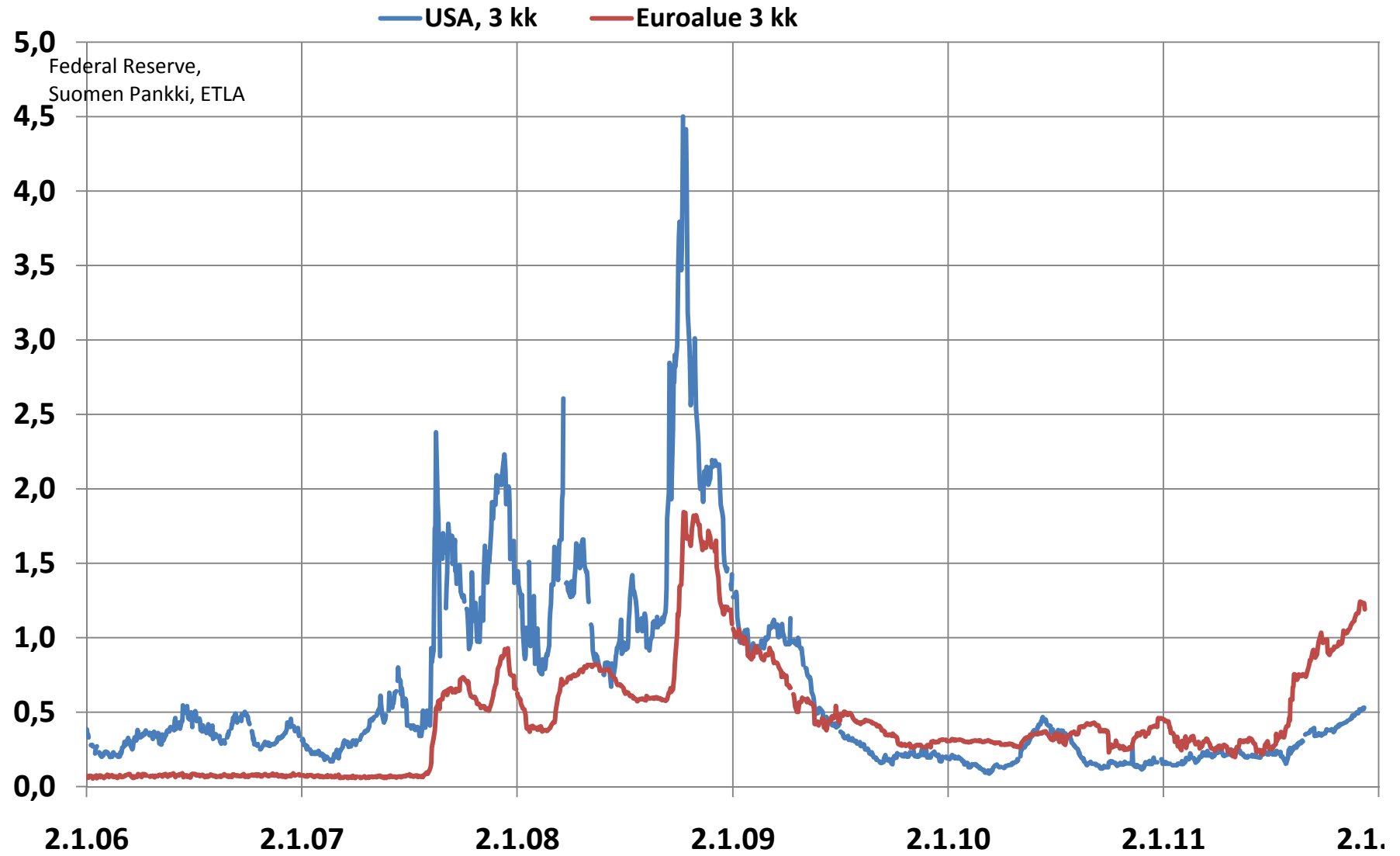
10 vuoden valtionvelkakirjojen tuotto

Miten estää euroalueen ajautuminen umpikujaan?

- *Sopeutumishjelmat* (Italia, Espanja)
 - poliittinen tuki?
 - toimeenpano?
- *Tukirahoitus*
 - ERVV/EVM ja/tai EKP/IMF
 - too little too late?
- *Luottolaman torjunta*
 - riittävätkö toimet (EKP)?
 - taantuma todennäköinen, syvä kriisi mahdollinen

Rahamarkkinariski euroalueella ja USA:ssa

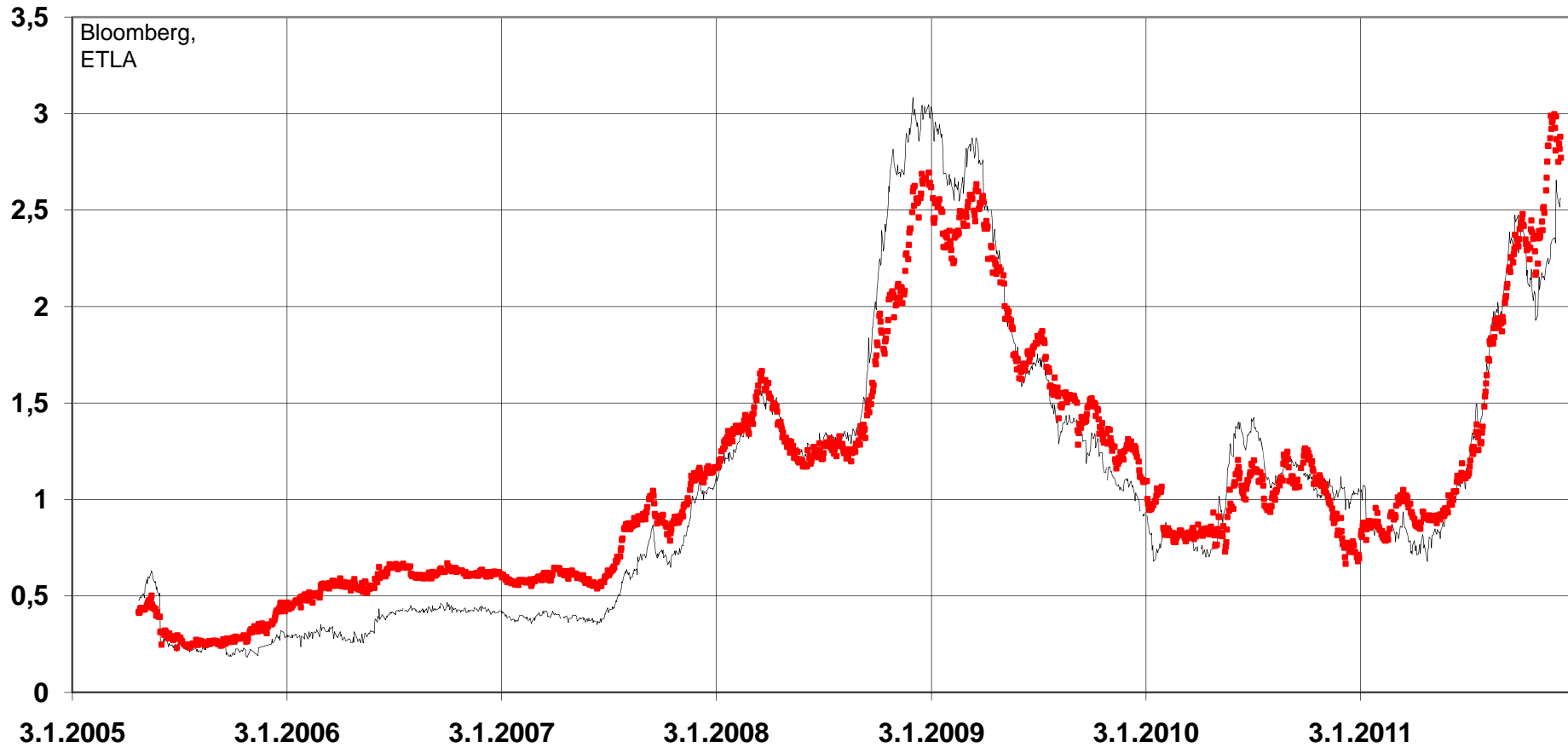
Investointiriskipremio euroalueella

Euroalueen 5 ja 10 vuoden yritysjoukkovelkakirjojen tuottoero vastaaviin Saksan valtion joukkovelkairjojen tuottoihin

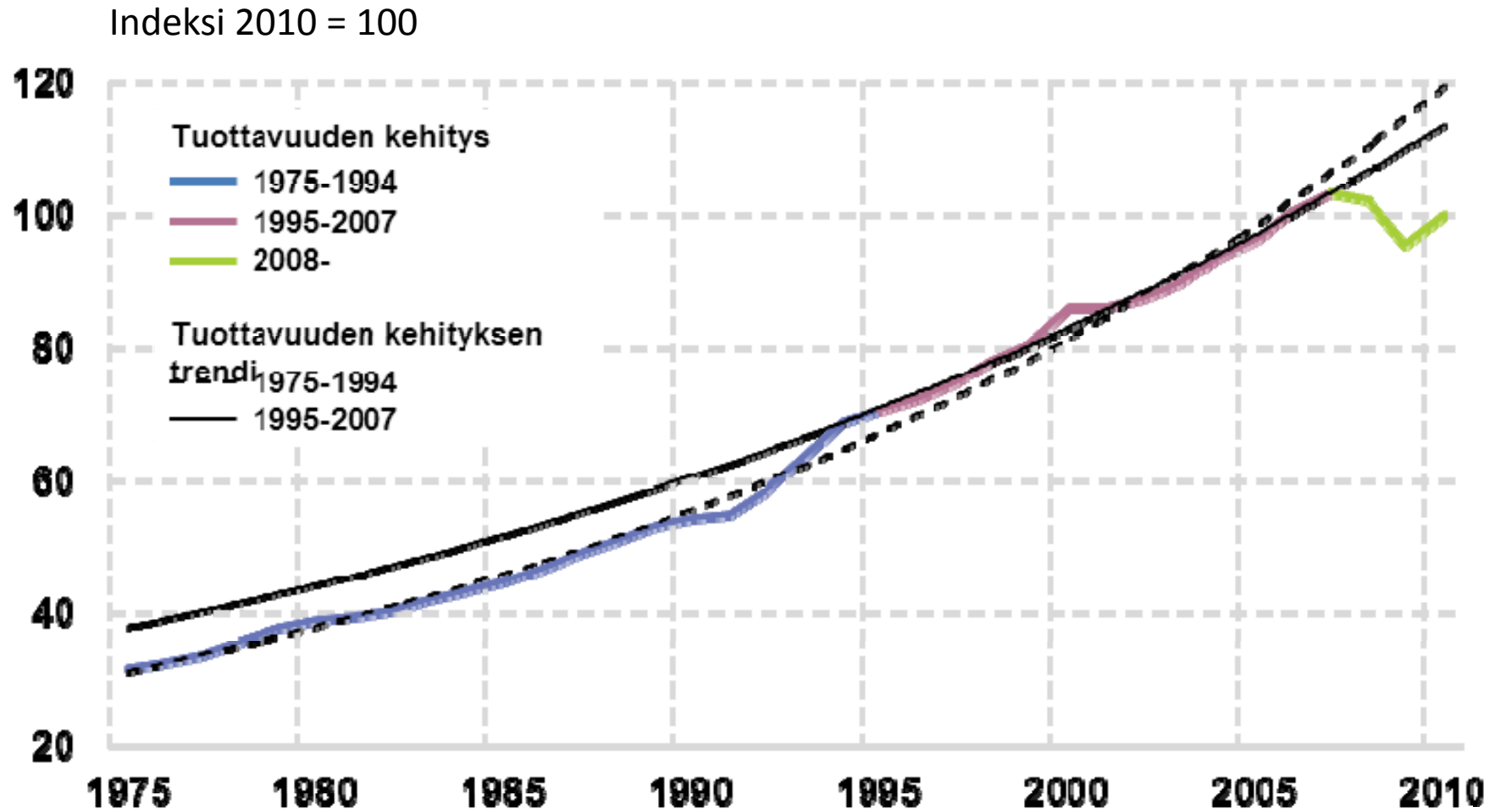
%-yksikköä

— 5 vuotta

• 10 vuotta

Suomen yrityssektorin tuottavuuskuoppa

Talouspolitiikan painopiste

		Rakenteellisia uudistuksia	
		Ei	Kyllä
Kiristäviä toimia	Ei	<i>Passiivinen politiikka</i>	<i>Rakenneuudistusten politiikka</i>
	Kyllä	<i>Myötäsyklinen politiikka</i>	<i>Kriisi-politiikka</i>

- Kestävyyssvaje on budjettivajetta olennaisempi
- HO:n perälauta on väärässä kohtaa?
- Työurista sopimiselle aikaraja
- Finanssipolitiikkaa kiristettävä rajusti, jollei muuhun eväitä

Euroalueen kriisin vaikutukset finanssitoimialaan Suomessa

Talousneuvosto 14.12.2011

OP-Pohjola-ryhmä

Pääjohtaja Reijo Karhinen

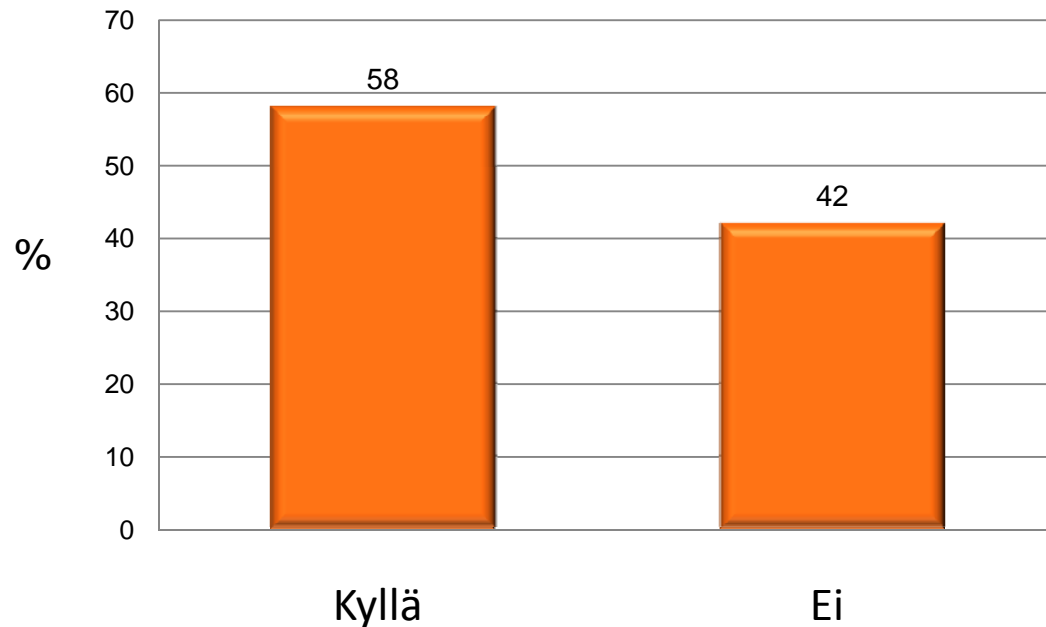
Valtioiden velkakriisi ja Suomen finanssiala vuoden lopulla 2011

1. Kotitaloudet ja yritykset hyvässä kunnossa – levoton keskustelu euron hajoamisesta lisännyt merkittävästi epävarmuutta asiakkaiden keskuudessa viime viikkoina.
2. Pankkien vakavaraisuus ja varainhankinta kunnossa. Ei pääomitustarpeita. Ei merkkejä luottolamasta. Luottojen saatavuus hyvä – marginaalit nousemassa hitaasti.
3. Finanssikriisissä ja velkakriisissä merkittävin kärsijä työeläkelaitokset – tulevat eläkkeen saajat.

Kotitalouksien taloustilanne hyvä, mutta viime viikkoina epävarmuus ja huolestuneisuus ovat lisääntyneet

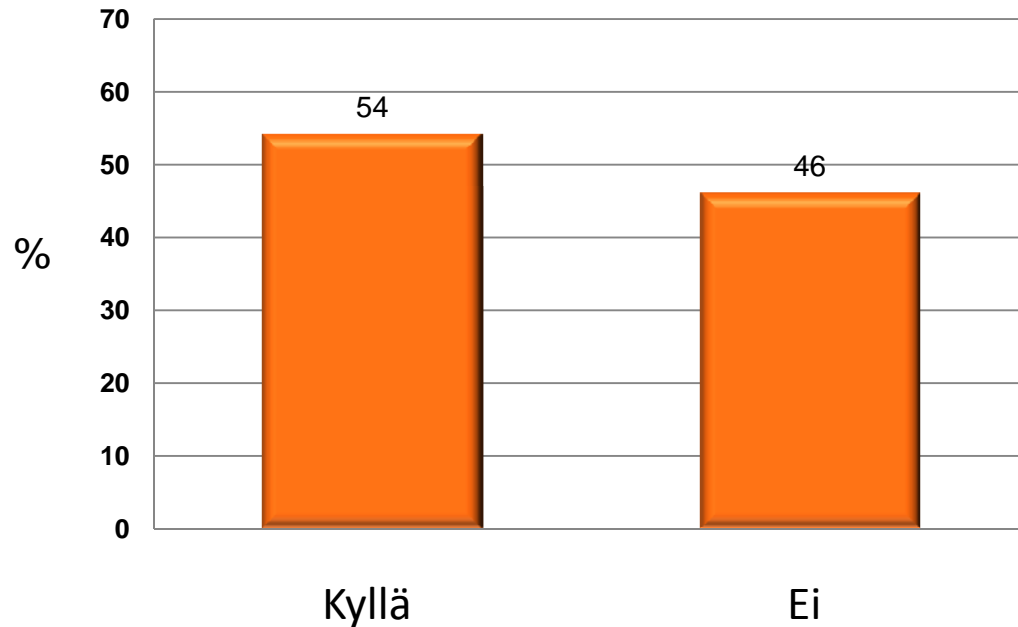
Onko henkilöasiakkaiden käyttäytyminen muuttunut merkittävästi viime viikkoina?

- ”Varovaisuus on selvästi lisääntynyt – huolestuneita kysymyksiä euron tulevaisuudesta ja Suomen taloudesta”
- ”Yksittäisiä tiedusteluita talletussuojan kattavuudesta ja vaihtoehdoista euromääräisille talletuksille”
- ”Keskusteluissa nousee esille euron hajoaminen ja pelko sen tuomista ongelmista. Ristiriitaa herättävät hyvin erilaiset asiantuntijakommentit, ketä pitäisi uskoa?”

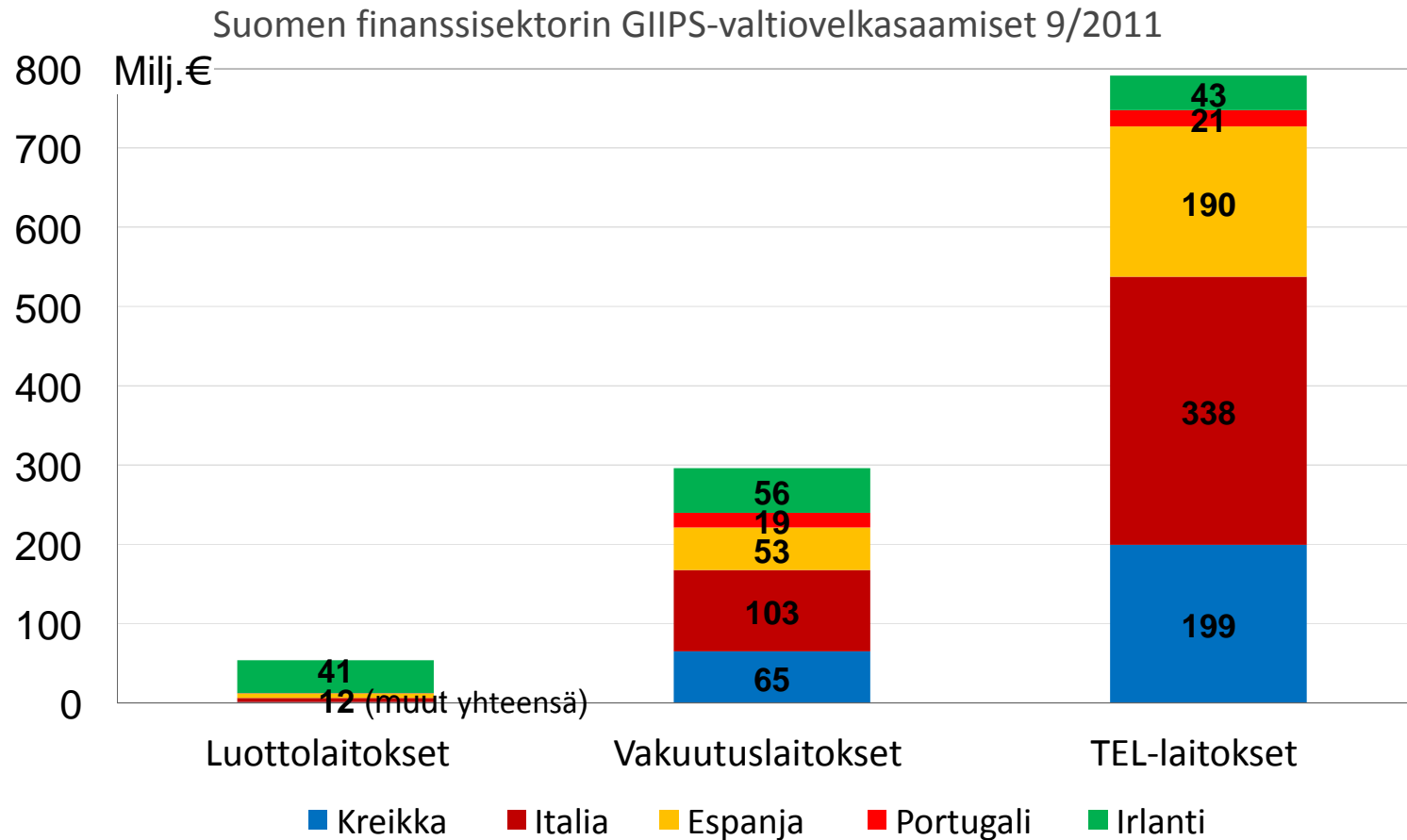
Yritysten kassat vahvat – yritykset varautuvat tilanteen heikkenemiseen, investointeja siirretään eteenpäin

Onko yritysasiakkaiden käyttäytyminen muuttunut viime viikkoina?

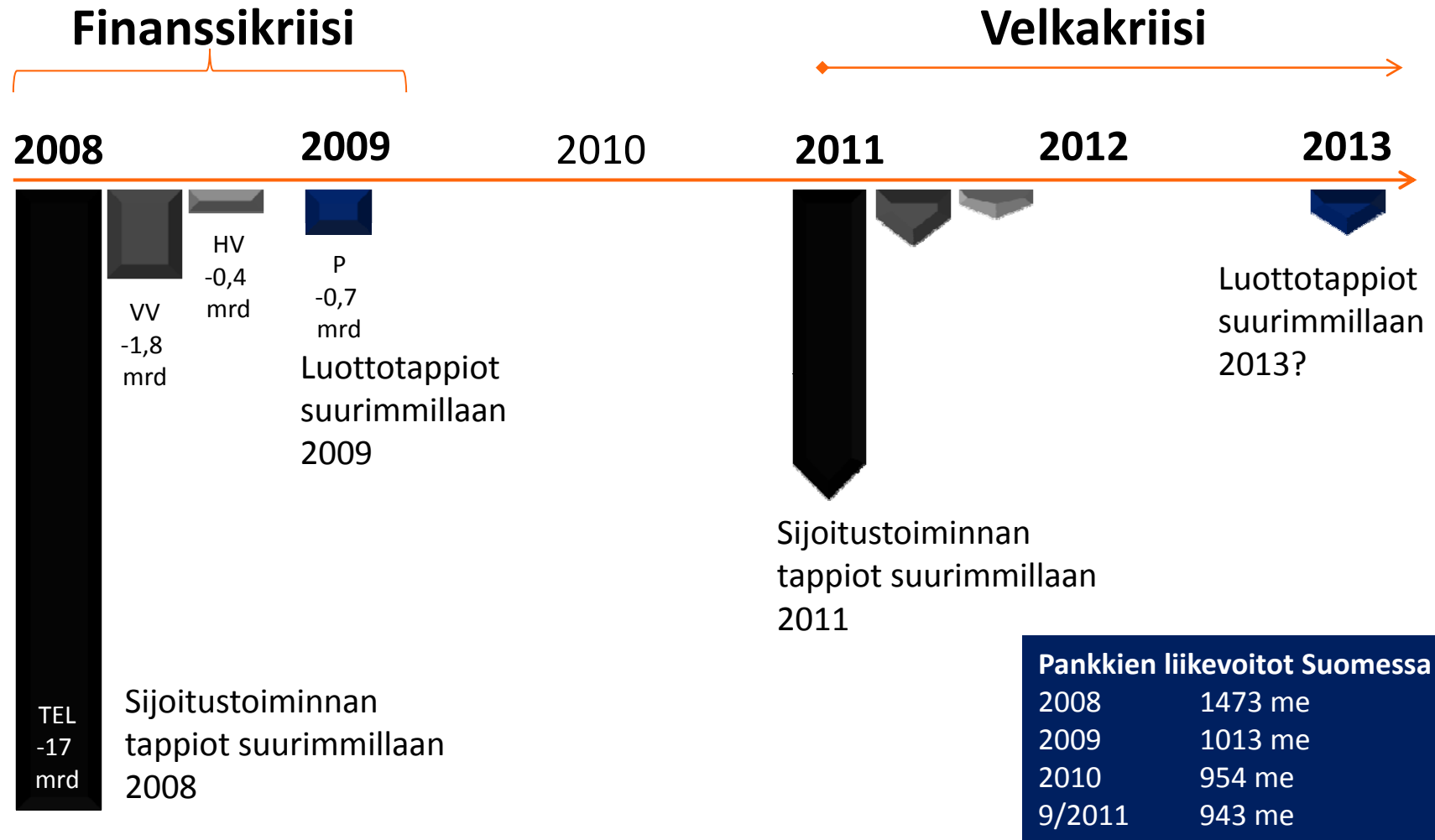
- ”Yritykset ovat paremmin varautuneet kuin vuonna 2008.”
- ”Investointeja laitetaan jäihin – sitovia luottolupauksia halutaan hyvissä ajoin etukäteen”
- ”... varautuvat mahdolliseen pankkien luottolamaan.”
- ”Mitä parempi yritys, sitä enemmän varautuvat rahoituksen varmistamiseksi. Koskee erityisesti ulkomaankauppaa käyviä yrityksiä”

GIIPS-valtiovelkasaamiset painottuneet Suomessa työeläkelaitoksiin

Lähde: Suomen Pankki

Pankkien tappiot pienet ja tulevat viiveellä

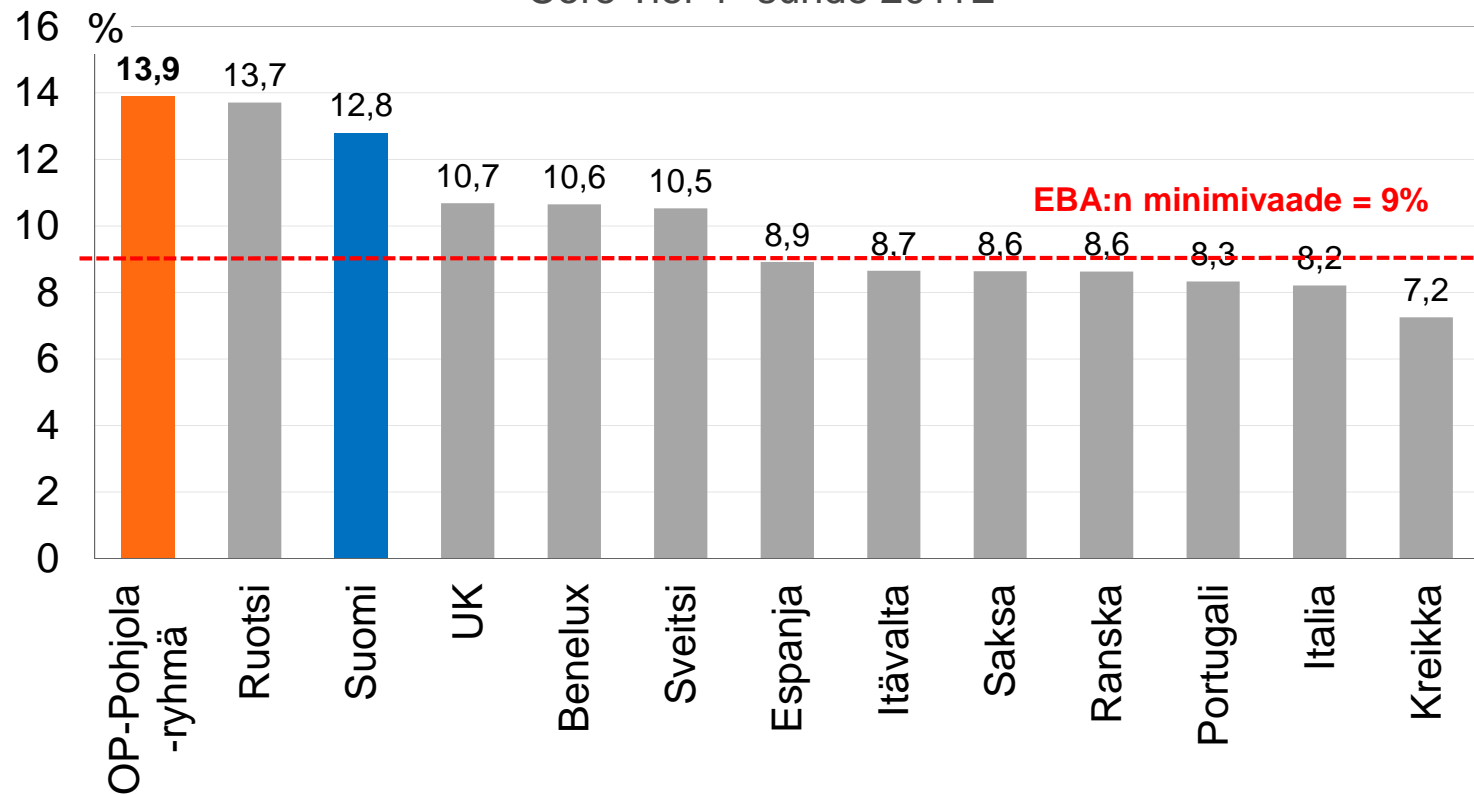
Nordean ja Danske Bankin segmenttiraportointi muuttunut 2010

Luottolama Keski-Euroopassa todennäköinen – Suomessa hyvin epätodennäköinen

Pankkien vakavaraisuus

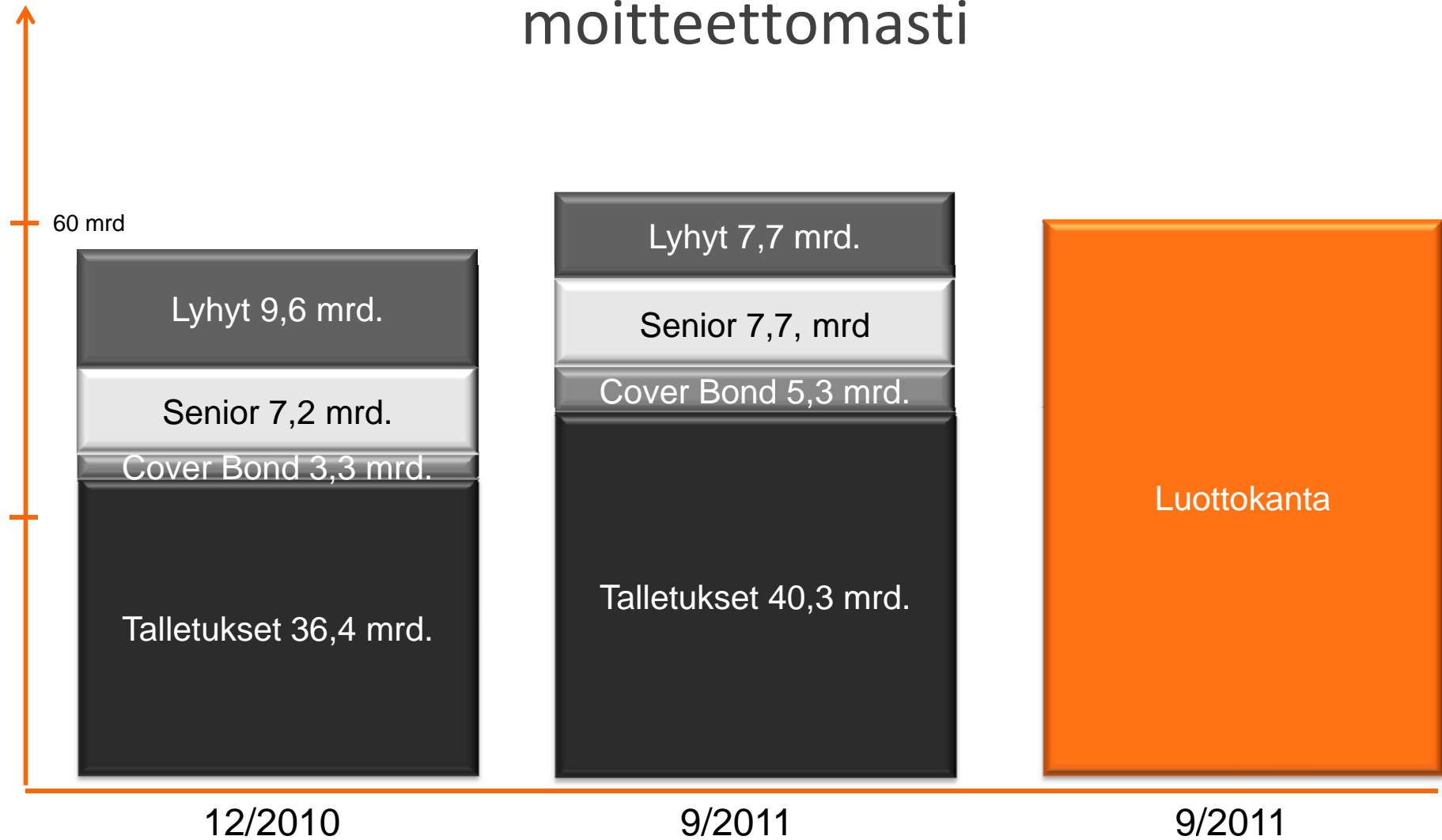
Core Tier 1 -suhde 2011E*

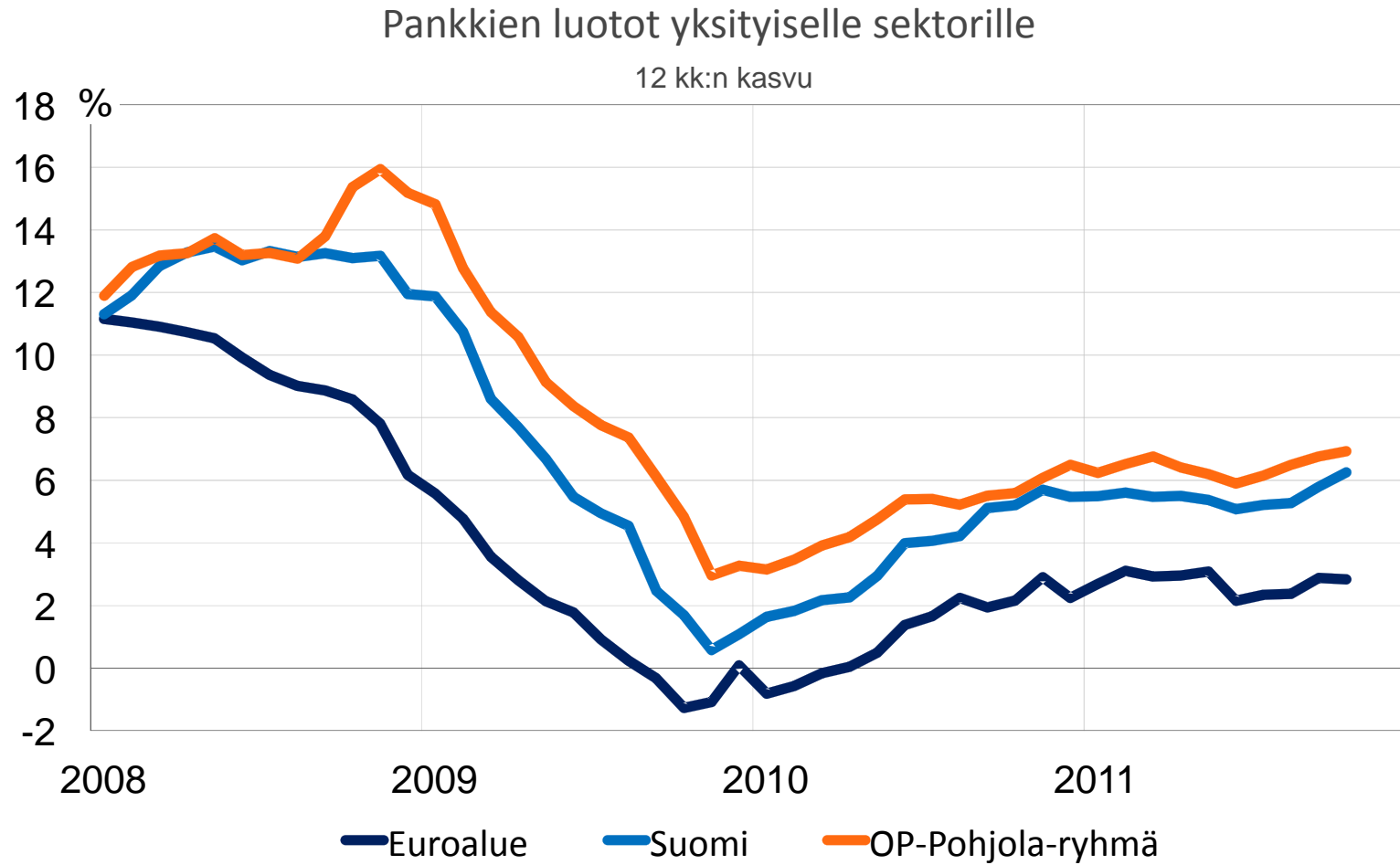
* OP-Pohjolan ennuste ryhmän vakavaraisuudesta v.2011 lopussa. Suomen pankkisektorin vakavaraisuusluku on Finanssivalvonnan julkaisema 9/2011 lopussa. Muut maat laskettu keskiarvona maiden suurimmista pankeista Goldman Sachsin ennusteisiin perustuen.

OP-Pohjola-ryhmä: varainhankinta toimii moitteettomasti

Luotot edelleen vahvassa kasvussa Suomessa

Lähde: EKP, Suomen Pankki

Valtioiden velkakriisi ja Suomen finanssiala vuoden lopulla 2011

Toiveet hallitukselle

- Vakaa valtiontalous on hyödyttänyt Suomen pankkisektoria. GIIPS-maiden pelottavat esimerkit luovat painetta sitoutua tuoreimman huippukokouksen henkeen. Valtiontalous myös Suomessa tasapainoon.
- Luottamusta herättävä, ei kärjistävä poliittinen toiminta elvyttää itsessään ja luo vakautta talouteen. Rahoitusmarkkinoiden epävakaus syö työpaikkoja.
- Hallituksen innokkuus pankkiveron ja transaktioveron edistämisessä märkä rätti hyvin hoidetulle Suomen pankkisektorille.

Valtioiden velkakriisi ja Suomen finanssiala vuoden lopulla 2011 – yhteenveto

1. Kotitaloudet ja yritykset hyvässä kunnossa – levoton keskustelu euron hajoamisesta lisännyt merkittävästi epävarmuutta asiakkaiden keskuudessa viime viikkoina.
2. Pankkien vakavaraisuus ja varainhankinta kunnossa. Ei pääomitustarpeita. Ei merkkejä luottolamasta. Luottojen saatavuus hyvä – marginaalit nousemassa hitaasti.
3. Finanssikriisissä ja velkakriisissä merkittävin kärsijä työeläkelaitokset – tulevat eläkkeen saajat.

Toiveet hallitukselle

- Vakaa valtionalous on hyödyttänyt Suomen pankkisektoria. GIIPS-maiden pelottavat esimerkit luovat painetta sitoutua tuoreimman huippukokouksen henkeen. Valtionalous myös Suomessa tasapainoon.
- Luottamusta herättävä, ei kärjistävä poliittinen toiminta elvyttää itsessään ja luo vakautta talouteen. Rahoitusmarkkinoiden epävakaus syö työpaikkoja.
- Hallituksen innokkuus pankkiveron ja transaktioveron edistämisessä märkä rätti hyvin hoidetulle Suomen pankkisektorille.

Kiitos